

FINALISTEN

Kundemagasin for Finale Systemer as / Juni 2010

1993: Informasjonen fra næringslivet er som oftest lagret elektronisk, og informasjonen lagres elektronisk hos det offentlige. Men systemene snakker ikke sammen. Ressurser for milliarder av kroner kastes bort og kontrollen er mangelfull...

SYSTEM KRIGEN

Året er 1993. Finale Systemers forløper, Soft Trade, samler en gruppe tapre og dyktige eksperter for å redde samfunnet fra unødige kostnader og bortkastet arbeid. I november 1994 er prosjektet avsluttet med suksess. Gruppen sender årsoppgjør elektronisk til det offentlige, og legger et grunnlag for en vidunderlig ny verden fri for papirskjemaer.

Vær på vakt mot
skatteparadisene

Side 20-23

Sirkusdirektør, line-
danser og løvetemmer

Side 24-27

Samfunnsnyttig kreativitet

Utviklingen av vårt velferdssamfunn baserer seg i stor grad på økt verdiskaping. Samtidig er dagens levestandard delvis finansiert av ikke-fornybare ressurser som tar slutt. Vi er på vei inn i en eldrebølge med store pensjonsutgifter og færre i arbeidsfør alder. Høyt kostnadsnivå og økt konkurranse fra lavkostland har allerede rammet industrien, og vil neppe avta med det første.

Økt verdiskaping oppnås ikke bare ved økt bruk av ressurser. Økt verdiskaping skjer først og fremst ved at vi bruker ressursene på nye og smartere måter. Om vi skal få til det, må vi begynne å tenke og arbeide på en ny og nyttig måte.

Om vi blir forledet til å tro at vi har ubegrenset tilgang på ressurser, kan kanskje kreativiteten bli erstattet av krav om økte ressurser.

Det er kanskje det som skjer i helse- og omsorgstjenesten, politiet, undervisningssektoren og i en rekke større selskaper, der formidable økninger i kostnadsbudsjettene ikke fører til økte tjenester eller forbedring av service og kvalitet.

IFinale Systemer har vi alltid gjort vårt beste for å utvikle nye, kreative og tidsbesparende løsninger. Vi har også likt å samarbeide med fremtidsrettede aktører. I denne utgaven av Finalisten kan du lese historien om hvordan prosjektet «Elektronisk innsending av årsoppgjørdata» har bidratt til å spare samfunnet for årlige milliardbeløp.

Jeg tror det finnes uttallige områder i samfunnet vårt der kompetanse og nytenking kan spare ressurser – og skape nye.

Vi i Finale Systemer ønsker alle en god og kreativ sommer.

Jeg tror det finnes uttallige områder i samfunnet vårt der kompetanse og nytenking kan spare ressurser – og skape nye.

Eivind Simonsen
Administrerende direktør
i Finale Systemer

Finalisten / juni 2010

Et kundemagasin fra
Finale Systemer as

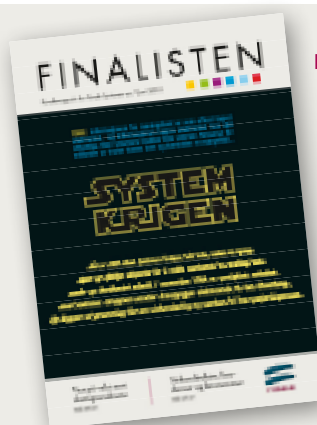
Ansvarlig redaktør:.....Eivind Simonsen

Redaksjon og grafisk produksjon:..Pegasus Publisering AS

Trykk:.....Merkur Trykk AS

Opplag:.....4.500

www.finale.no - telefon 40 00 22 15

Finale Systemer arbeider tett med regnskapsførere og revisorer over hele landet. Stadig vekk møter vi på fagfolk med gode inspirasjonshistorier, genuine ideer og tankevekkende betraktninger om faglige problemstillinger. Disse vil vi gjerne la flere inspireres av. Ta gjerne kontakt med oss dersom du har et tema eller en historie som vi kan presentere i Finalisten.

Kontakt: finalisten@finale.no

TEMA

SIDE 6-9 SÅ INN I FREMTIDEN

Allerede i 1994 initierte forløperen til Finale Systemer, SoftTrade, et prosjekt om overføring av elektronisk data til det offentlige. Samfunnet sparer milliarder av kroner på dette hvert år.

SIDE 10-11 FREMTID I SANNTID

Forskningssjef Lars Kristian Vognild i Norut IKT deler noen av sine forhåpninger om fremtidens teknologiske utvikling.

SIDE 12-13 «ALT» INN I ALT INN»

Hallstein Husand, programleder for videreutviklingsprogrammet i Altinn, forklarer samfunnsnyten av elektronisk overføring av data.

AKTUELT

SIDE 14-19 TRUSSEL MOT SAMFUNNET

Avdelingsdirektør for skattekriminalitet i Skatt Nord, Stein Birger Ringseth, har store utfordringer i kampen mot økonomisk kriminalitet i en stadig mer global verden.

SIDE 20-23 FLERE RAPPORTERER TIL ØKOKRIM

Fagdirektør i Økokrim, Geir Kjetil Finneide, er takknemmelig for all den hjelp han får i arbeidet mot økonomisk kriminalitet.

PORTRETTET

SIDE 24-27 LØVETEMMEREN

Generalsekretær i IKT-Norge Per Morten Hoff har sett sin organisasjon vokse til å bli en av Norges viktigste interesseorganisasjoner.

KUNDEMØTE

SIDE 28-30 TIL Å REGNE MED

Daglig leder i Account On It, Didrik Bech ser frem til dagen da lokalene er tømte for bilag på papir.

BRUKERFORUM

SIDE 31 BRUKERNYTT

småstoffs

Year	Number of people
1999	200,000
2009	300,000

Fradrag for askefaste

Kostnader til reise, kost og losji når skattyter er askefast på grunn vulkanutbrudd er fradragsberettiget dersom man er på jobbreise. Ufrivillig forlengede ferier må arbeidstaker eller arbeidsgiver dekke.

Skattedirektoratet ga 11. mai 2010 følgende uttalelse vedrørende fradragsrett og skatteplikt i forbindelse

dette. «Utgangspunktet for vår vurdering er å finne i skatteloven § 6-1, som angir hovedregelen for fradragsrett. Denne bestemmelsen skiller mellom kostnader som kan knyttes til skattepliktig erverv og kostnader som er private. Det er lovens klare hovedregel at det ikke innrømmes fradrag for private kostnader».

Dette innebærer at dersom en skattyter er på tjenestereise og får kostnader forbundet med forsinket hjemreise, vil disse kostnadene til reise, kost eller losji, kunne anses som fradragsberettigede. For lønnsmottagere vil disse kostnadene normalt inngå i minstefradraget. Dekker en arbeidsgiver kostnadene vil deknningen ikke være skattepliktig med mindre den gir et overskudd og/eller også dekker ikke-fradragsberettigede kostnader.

Dersom skattyter er på ferie når situasjonen oppstår, er vurderingen motsatt. Ettersom skattyteren i et slikt tilfelle oppholder seg utenfor sitt hjem av rent private årsaker, vil kostnadene til forlenget opphold og hjemreise, anses som private, som det ikke er fradragsrett for. Dersom en virksomhet velger å dekke slike kostnader for en ansatt, skal deknningen behandles som en lønnskostnad. Dette betyr at deknningen er skattepliktig for den ansatte og samme beløp vil også inngå i arbeidsgivers beregningsgrunnlag for arbeidsgiveravgift. Virksomheten gis fradrag for lønnskostnader på vanlig måte.

(Kilde: Skattedirektoratet, uttalelse av 12. mai 2010)

Kulturmoms

Finansdepartementet har lagt fram et forslag om endringer i momsregulverket for deler av kultur- og

idrettsområdet fra 1. juli 2010. Det foreslås åtte prosent moms for inngangsbilletter til idrettsarrangementer, museer, gallerier og fornøylesparker.

Så inn i fremtiden

Allerede i 1994 så en prosjektgruppe muligheten for elektronisk innlevering av opplysninger til det offentlige.

TEKST: THOMAS SCHANCHE

FOTO: RUNE STOLTZ BERTINUSSEN

I 1994 og i mange av årene som fulgte leverte vi den håndskrevne selvangivelsen fysisk til myndighetene. Papirmengden fra næringslivet til det offentlig var av astronomiske dimensjoner. For eksempel leverte alle norske aksjeselskap register over alle sine aksjonærer til myndighetene – fysisk på papir. Arbeidsmengden til det offentlige og næringslivet var enorm, og ressursene til kontroll var tilsvarende begrensede. De fleste så ingen andre løsninger for utfordringene enn bedre bemanning eller forenklinger i reglene.

«Ingen kan forutsi de teknologiske nyvinningene i fremtiden» er et munnhell vi ofte hører. Men sannheten er at de mest fremsynte og kompetente av oss ofte gjør det.

Teknologiske nyvinninger og innovasjon av teknologiske bruksmuligheter krever en viss grad av tankegang «utenfor boksen» – men mest av alt kompetanse. Prosjektgruppen som i 1994 forutså dagens løsninger med elektronisk innlevering av data til det offentlige var bredt sammensatt med ulik spisskompetanse. SSB og Statskonsult hadde spisskompetanse på innhenting av informasjon. Forskningsstiftelsen Norut IT var ledende nasjonalt på overføring av data, og deltok også internasjonalt i utvikling av standarder for elektronisk overføring. SoftTrade, som nå heter Finale

Mange teknologiske nyvinninger har kommet på banen siden Thorill Antonsen var med på prosjektet. Men få har spart samfunnet for like mye penger.

Den originale rapporten fra 1994

Systemer, hadde spisskompetanse på elektroniske løsninger for årsoppgjør. Et skikkelig «Dream team», altså. Men likevel er det bemerkelsesverdig for utenforstående hvordan de kom frem til såpass revolusjonerende løsninger.

Nybrottsarbeid

Bemerkelsesverdig fordi det var ganske tomt i cyberspace når det et år lange prosjektet startet i 1993, ifølge Thorill Antonsen som på den tiden var forskningsleder i forskningsstiftelsen Norut IT.

– Hjemmesider var ikke vanlige på den tiden, selv ikke blant store bedrifter og organisasjoner. Norut IT, som var ledende på elektronisk overføring av data, hadde ikke engang egen hjemmeside. E-post adresser var på ingen måte allemannseie. Men forskere som oss hadde selvsagt tilgang til e-post, legger hun til.

Norut IT ble kontaktet av SoftTrade fordi forskningsstiftelsen allerede hadde praktisk erfaring med nybrottsarbeid innen elektronisk overføring av data.

– Vi hadde blant annet jobbet med Tolldirektoratet, og elektronisk overføring av fakturaer. Vi hadde erfaring innen mange områder, med ikke med

regnskap. Der kom SoftTrade inn, forklarer Antonsen.

Praktisk gjennomføring

I følge Antonsen, var det på den tiden vanlig at man lagde spesielle software løsninger fra gang til gang når man skulle overføre data.

– Hovedpoenget med elektronisk overføring er å overføre kompatibel data fra en applikasjon til en annen, uten at man må punche dataene inn på nytt. Da må man utvikle gode standarder, slår hun fast.

Det var SoftTrade som utviklet standarden for overføring av data til Næringsoppgaven.

– Vi prøvde det ut i praksis i 1994, ved å sende næringsoppgaver elektronisk til SSB. Og det fungerte! Vi syntes det var kjempespennende, og så enorme muligheter for metodene og løsningene. Ikke minst så vi muligheter i form av tidsbesparing for næringslivet og det offentlige. Tid som blant annet kunne brukes til kontroll og utvikling av enda bedre rutiner. Vi så også at disse metodene ville eliminere mange av feilkildene de gamle systemene med fysisk punching av data hadde.

Viktig forskning

Thorill Antonsen mener dette prosjektet viser de store mulighetene som ligger i samarbeid mellom næringslivet og forskningsinstitusjoner.

At det satses mer på anvendt forskning slik at man ser nye muligheter for å anvende ny og framtidsrettet teknologi i ulike arbeidsprosesser er viktig. Ikke minst er det viktig å formidle denne kunnskapen ut i næringslivet.

Antonsen mener forskningsinstitusjonene kan bli bedre på å markedsføre seg selv og sin kompetanse, samtidig som man ser at mange bedrifter har mer enn nok med den daglige driften.

– Derfor er det så viktig at vi treffer

SCIENCE FICTION

som ble virkelighet

Romfart

1865: Jules Verne beskriver i «En reise til månen» en romferd som kunne minne om Apollo-programmet hundre år senere. Verne gjorde kalkulasjoner der han tok høyde for blant annet vektløshet, men han foreslo skjodesløst nok å sende astronautene opp i en kanon.

Ubåt

1869: I «En verdensomseiling under havet», dikter Jules Verne om en ubåt med imponerende egenskaper, selv etter dagens målestokk. I 1869 fantes det pedaldrevne ubåter med plass til to, som så vidt snek seg under vannskorpa uten trykkammer. Vernes luksusutgave kunne praktisk talt gå så dypt og langt mannskapet ville.

ledere som Eivind Simonsen i Soft-Trade (nå Finale Systemer as). Han hadde et dyktig team, og var genuint opptatt av å utvikle nye produkter. Jeg tror også tiltak som «Skattefunn», der bedriftene får økonomiske fordeler av å drive med fremtidsrettet arbeid, kan være med på å få bedrifter til å fokusere mer på forskning og utvikling, kommenterer Antonsen.

Fremtidige nyvinninger

Siden prosjektet ble avsluttet i 1994, har Antonsen jobbet med elektronisk overføring av data innen mange områder. I dag er hun seniorrådgiver ved KITH (Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS) i Oslo. Hverdagen bruker hun til å løse utfordringer knyttet til overføring av data innefor helevesenet. Men hun vil likevel trekke frem et forbedringspotensial når det gjelder overføring av data til det offentlige.

2.1 BAKGRUNN

Næringslivet er pålagt å gi en til dels omfattende innrapportering til det offentlige. Informasjonsgrunnlaget til innrapporteringen ligger som regel lagret på maskinlesbart medium i bedriften eller hos regnskapskontoret som bedriften benytter seg av. På mottakersiden, hos det offentlige, foregår nesten all lagring og bearbeiding av det innrapporterte materialet elektronisk. En stor del av den informasjonen som utveksles burde kunne utveksles elektronisk mellom partenes EDB-systemer med et minimum av manuelt arbeid.

I snitt regner vi med at hvert årsoppgjør består av 20 A4 sider. Dvs. at ligningskontorene er mottaker av en meget stor mengde papirskjemaer. Tall fra disse skjemaene blir manuelt registrert inn på ligningskontorenes edb-anlegg og sammenholdt med opplysninger sendt inn fra banker og kredittinstitusjoner, borettslag, løsreregisteret i Brønnøysund etc. Disse institusjonene sender inn opplysninger på maskinlesbart medium. (Appendix B inneholder nærmere beskrivelse av FINALE Årsoppgjørprogram).

Utdrag fra den originale rapporten fra 1994.

– Jeg synes det er litt knotete å levere inn opplysninger, som selvangivelsen, til det offentlige. Spesielt når jeg klarte å rote bort kodearket jeg fikk fra Altinn. Det ville vært praktisk

om de fikk på plass et system for e-signatur for innlevering til det offentlige. Jeg tror det ville spart samfunnet for tid og penger, legger Antonsen til.

Thorill Antonsen klarer ikke helt å skjule sin forbløffelse når hun ser hvor presist de så inn i fremtiden i 1994.

fakta

Bakgrunn:

- Statskonsult anslo i 1993 at det offentlige kostnader for å motta og bearbeide offentlige innrapporteringer på papir var på om lag 4-8 milliarder kroner årlig, i datidens kroneverdi. Samtidig som myndighetene ikke godtok elektronisk innsendte dokumenter, godtok man papirdokumenter med halvt leselig kråkeskrift. Når det så ble mulig å sende elektroniske disketter, var disse ikke compatible med myndighetenes software. Offentlig ansatte lastet opp dokumenter på en skjerm, og skrev dataen inn på en annen skjerm.
- Næringslivets kostnader med rapporteringer var ikke forsøkt beregnet i kroner. Men Statskonsult anslo at 10 prosent av all ressursbruk i næringslivet gikk med til offentlig rapportering.
- De vanskelig håndterbare papirbergene hos det offentlige vanskeliggjorde samtidig kontrollfunksjonene det offentlige hadde. Feilkildene var også utallige.

Løsning:

- Teknologien for å overføre informasjon, som årsoppgjør, var allerede tilgjengelig i 1993. Men teknologien var ikke samlet på en plass. Norut hadde spesialisert seg på elektronisk overføring av data, men hadde ikke kompetanse på elektroniske løsninger for årsoppgjør eller regnskap. Det hadde SoftTrade AS.
- Prosjektet «Elektronisk overføring av årsoppgjør» ble initiert av Eivind Simonsen i SoftTrade AS (dagens Finale Systemer AS) i november 1993, og ble avsluttet i november 1994. I prosjektgruppen satt:
 - Tor Bertil Namskau, Magne Olli og Ottar Friis fra SoftTrade AS.
 - Hanne Modahl fra Statistisk Sentralbyrå.
 - Hans Erik Hansen fra Statskonsult.
 - Thorill Antonsen fra Norut IT.
- I løpet av prosjektperioden lyktes gruppen med å sende årsoppgjørdata til SSB. Men på grunn av byråkrati, mangel på teknologiske verktøy blant brukerne og skepsis til ny teknologi, tok det lang tid før nyvinningene ble implementert i stor skala. Løsningene som denne og andre prosjektgrupper kom fram til, har spart samfunnet for milliardbeløp – årlig.

Hovedkonklusjonene fra dette forprosjektet er for det første at de største potensielle gevinstene ved elektronisk innrapportering av årsregnskap ligger hos næringslivet, men at det også er betydelige fordeler i form av reduserte kostnader og økt kvalitet på innsamlet informasjon, for de berørte offentlige etater.

For det andre har testen som er utført i forprosjektet vist i praksis at det er mulig å utvikle en teknisk- og kostnadseffektiv løsning, både for de involverte offentlige etater og for næringslivet med elektronisk innrapportering. Den tekniske løsningen bør baseres på bruk av åpne standarder både for elektroniske meldinger og for datakommunikasjon. Programmet FINALE Årsoppgjør har vist at det er velegnet som verktøy for bedriftene ved elektronisk innrapportering av årsregnskap.

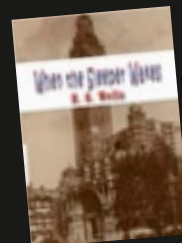
Utdrag fra den originale rapporten fra 1994.

SCIENCE FICTION

som ble virkelighet

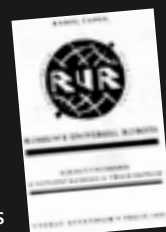
DVD-spiller

1890: I 1890 var filmen oppfunnet. Men i romanen «When the sleepers wake», tar forfatteren H.G Wells den rimelig langt ut. Han beskriver en liten maskin som kan lagre og spille av individuelle filmer i underholdningsøyemed. Han beskriver faktisk en DVD-spiller.

Robot

1920: Kunstig liv i ulike former har blitt beskrevet i lang tid. Men i Caryl Capeks skuespill «Rossums Universal Robots» ble ordet robot beskrevet for første gang. Roboten kunne også kontrolleres av en programmerer. Capek diktet for øvrig også opp kjempesalamandere som ble brukt til kanalbygging. De har vi fortsatt ikke sett noe til.

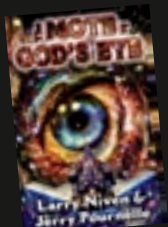

SCIENCE FICTION

*som ble virkelighet***Iphone**

1974: I 1974 var datamaskiner store nok til å fylle hele rom. Forfatteren Larry Niven, så for seg i «The Mote in Gods Eye», en håndholdt datamaskin. Den hadde ulike kommunikasjonsløsninger, kunne ta notater og kunne kalkulere data. Akkurat som en Iphone.

Datavirus

1975: Det er ikke bare nyttige forbedringer science fiction forfattere pønser ut. I romanen «The Shockwave Rider» beskriver forfatteren John Brunner et datavirus som sprer seg ut over hele verden fra maskin til maskin. Viruset i romanen ble kalt en «tapeworm», som har gitt navnet til dagens upopulære ormer.

Fremtid i sanntid

I forskningsstiftelsen Norut, som var sentral i arbeidet med å få på plass elektronisk innlevering av dokumenter til myndighetene, ser man fortsatt store muligheter i den teknologiske utviklingen.

TEKST: THOMAS SCHANCHE

Forskningssjef Lars Kristian Vognild (bildet) håper og tror teknologien vil bli enda mer brukervennlig. Han tror også teknologien blir stadig mer nyttig og skreddersydd for den enkelte bruker.

Sanntid

For mange er teknologisk utvikling høytflygende og langt frem. Men forskningssjefen tenker også praktiske og personlige løsninger.

– Hvis jeg fikk lov til å drømme litt innenfor den teknologien som er innen rekkevidde, så ville jeg ønsket meg flere tjenester som leverte produkter i sanntid.

Selv om for eksempel yr har rimelige gode og oppdaterte værmeldinger, og Google maps har gode satellittbilder, så er bildene ofte gamle og værdatæne sjelden egnet for å pre-

sist fastslå når man bør ta inn klesvasken, i følge Vognild.

– Før jeg legger ut på tur vil jeg gjerne vite hvordan trafikkbildet ser ut, slik at jeg kan ta mine forholdsregler. Før jeg setter i gang med grillfesten vil jeg vite om akkurat den der skyen i horisonten kommer til skygge for sola, om den vil slippe ned regn, eller om den passerer oss.

Skreddersydd

Dagens løsninger er ikke nødvendigvis egnet for bruk overalt hvor vi har bruk for informasjon, for eksempel når man er på fjelltur, på reise i den tredje verden, eller griller i hagen.

– Jeg ønsker også nye plattformer som jeg kan hente informasjonen fra. Enkle billige og praktiske løsninger. Med god tilgjen-

gelighet, slik at jeg kan hente informasjon uansett hvor jeg er i verden. Og med god batterikapasitet, slik at jeg ikke er avhengig av ekstern strømforsyning på lang tid, legger forskningssjefen til.

Vognild tror også IT-tjenester vil bli mer tilpasset den enkelte i fremtiden.

– Tjenester som for eksempel facebook tror jeg tar for mye tid og krefter, med alle oppdateringene man må gjøre for henge med. Andre løsninger vil være mer nyttig for den enkelte. Jeg tror det vil komme tjenester der man i større grad kommuniserer med likesinnede fra hele verden. Som folk med samme sykdom, folk fra samme bransje og folk med samme fritidsinteresse. Støttet opp av de enorme mengdene med informasjon på nettet, tror jeg deling av informasjon med likesinnede er fremtiden, spår Vognild.

Tillit

Selv om det er vanskelig å forutse fremtidens teknologi, advarer forskningssjefen mot å

fokusere på begrensningene.

– Tenk på alt vi i dag tar som en selvfølge, men som framsto som science fiction for få år siden. Få av oss oppsøker banken i løpet av et år, vi ordner banktjenestene hjemme på nett. Om vi lurte på noe, kan vi bare Google det, eller gå inn på Wikipedia. På få minutter kan man kjøpe bøker eller klær fra USA.

Forskningssjefen mener mye av suksessen til den teknologiske revolusjonen bunner ut i tillit til teknologien og systemene.

– I begynnelsen var mange skeptiske til å betale over nett. Men folk så at det fungerte. At kredittkortskapene tok regningen dersom noe gikk galt. Nå kan Veivesenet vise til at informasjon om stengte veier ligger på nett. De kan stole på at folk finner fram til informasjonen. Uansett hva fremtidens løsninger vil bringe, vil løsningene kreve at aktørene kommuniserer sikkerheten og nytteverdien knyttet til løsningen. Med gjensidig tillit er det få begrensninger for teknologisk utvikling i fremtiden, konkluderer forskningssjef Vognild.

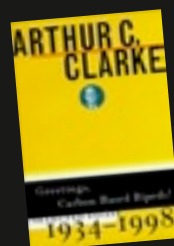
SCIENCE FICTION

om ble virkelighet

Satellittkommunikasjon

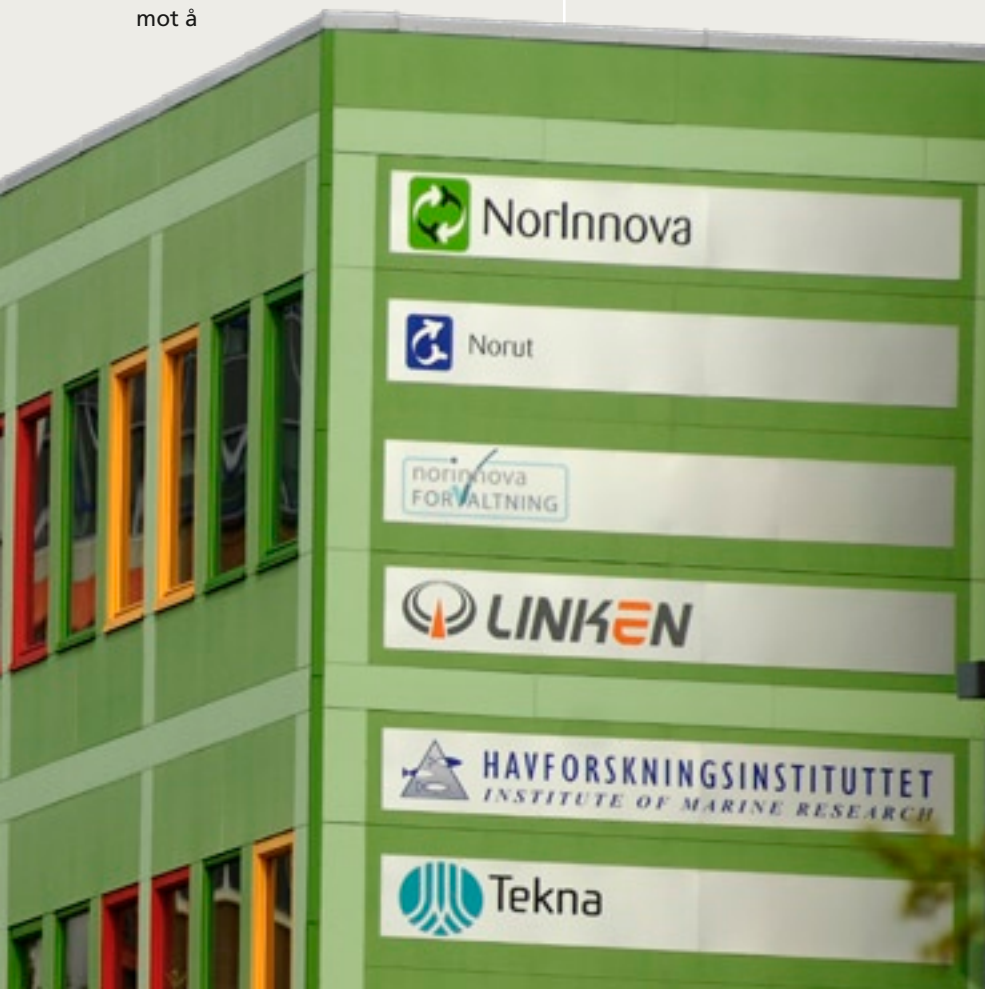
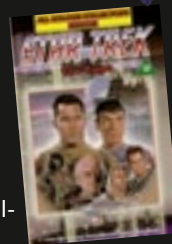
1945: I «Extra-terrestrial Relays» beskrev science fiction forfatteren

Arthur C. Clarke hvordan satellitter kunne brukes til moderne kommunikasjon over enorme avstander med ekstrem hurtighet. 4. oktober 1957 ble den første satellitten, Sputnik, skutt opp fra Jorda.

Mobiltelefon

1964: i den aller første «Star Trek» piloten «The Cage», bruker karakterene mobiltelefoner med øreplugger. Telefonene hadde voldsom rekkevidde, og var inspirasjonen til oppfinneren av den håndholdte mobiltelefonen, Martin Cooper. I senere episoder kommuniserer de også gjennom videokonferanser.

SCIENCE FICTION

som ble virkelighet

Ipad

1978: Tittelen i science fiction romanserien «The Hitchhikers Guide to the Galaxy» er en reiseguide som anbefaler spennende ulike steder i galaksen. Boken er interaktiv. Den oppdateres automatisk. Den er håndholdt med en skjerm som lyser, og man kan navigere i den gjennom å trykke på punkter på siden. En Ipad, altså.

Oversettelsesprogram

1978: I «The Hitchhiker's Guide to the Galaxy» beskrives også et oversettelsesprogram i form av en «babelfisk» som man putter i øret for å forstå, samt snakke alle språk. Med litt velvillighet, kan denne tolkes som et av oversettelsesprogrammene på nett, som Google translate.

«Alt» inn i Altinn

Siden 2003 har 52,4 millioner enkeltskjemaer passert gjennom Altinn. Om et tiår går alle offentlige tjenester for næringslivet gjennom nettportalen, spår Hallstein Husand i Altinn.

TEKST: ASTRI EDVARDSEN

Eventyret med det elektroniske verktøyet startet rundt årtusenskiftet. Altinns første oppdrag var å ta imot næringsoppgaver. Fram til 2002 var den elektroniske løsningen basert på disketter. Deretter overtok internett, og nå tar nettportalen også imot privatpersoners selvangivelse og flere andre elektroniske skjemaer til det offentlige. I tillegg formidler den meldinger fra det offentlige, og tilbyr innsynstjenester i offentlige registre. Programleder for videreutviklingsprogrammet av nettportalen, Hallstein Husand, har vært med fra starten. Han aner at nettportalen vil fortsette utviklingen mot å bli mer allsidig.

– Jeg spådde feil om hva Altinn kom til å være i dag. At det skulle bli så omfattende, hadde jeg ikke forutsett. Hvis kommende vekst blir like enorm, kan mye skje. Om 10 år tror jeg alle offentlige tjenester for næringslivet som lar seg løse elektronisk, vil være i Altinn, sier han.

Stor tilstrømming

Altinn har redusert næringslivets skjemabyrder ovenfor det offentlige, og gjort det enklere for privatpersoner å levere selvangivelsen. Løsningen bidrar også til at det offentlige mottar mer korrekte data, og bruker mindre

Hallstein Husand, programleder for videreutviklingsprogrammet i Altinn.

FOTO: BRØNNØYSUNDREGISTRENE

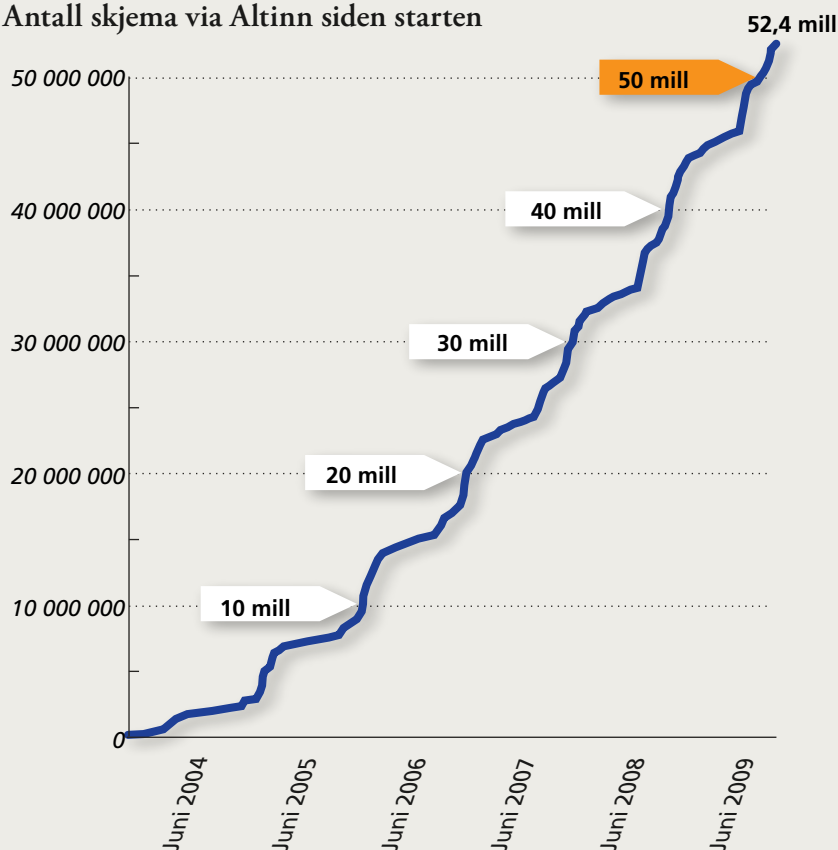
tid på saksbehandling og kvalitetskontroll. Gevinstene med nettportalen er store, og den har etter hvert fått tallrike brukere. Hittil har svimlende 52,4 millioner enkeltskjemaer gått gjennom Altinn. Dagen da skatteoppgjøret kom, 23. mars, illustrerer den store pågangen.

– Det var en artig dag! Da hadde vi 830.000 brukere. Det er mye, særlig sammenliknet med i fjor, da brukertallet var cirka 215.000. Dette viser at Altinn brukes av mange flere til flere ting. Men den største brukergruppen er fortsatt regnskapsførere og revisorer, sier programlederen.

Milliardsum spart

– Vi har ikke beregnet besparelser i

Antall skjema via Altinn siden starten

Altinn har merket en sterk økning i antall innrapporteringer siden oppstarten.

ILLUSTRASJON: ALTINN

kroner og øre på det å bruke elektroniske meldinger kontra papirmeldinger, men i Danmark har de gjort undersøkelse på dette. Den viser at elektroniske meldinger koster tre kroner og papirmeldinger 80 kroner. Siden Norge er sammenlignbart med Danmark, tror vi det vil være lignende besparelser her, forteller Husand.

Etter Finalistens regnestykke vil differansen mellom papir- og elektroniske meldinger utgjøre den nette sum av 4,034 milliarder kroner i besparelser for det offentlige, siden juni 2004. Antallet elektroniske innleveringer har vært sterkt stigende siden 2004, og årlige besparelser er i dag i milliardklassen.

Nyvinning

Altinns visjon er å være e-forvaltning i verdensklasse. Nå er Altinn II på trappene, og det traktes etter flere besparelser av tid og penger. Den nye

versjonens mer robuste infrastruktur vil åpne for nye funksjoner. Blant disse er e-dialog mellom brukeretater. Første planlagte «dialogemne» er lønns- og pensjonsdata. Dataene vil kun måtte innrapporteres av bedrifter én gang fordi disse vil, gjennom Altinn, være tilgjengelig for alle aktuelle motakterne – blant annet Skatteetaten, NAV og Statistisk sentralbyrå. I prinsippet kan denne informasjonen også brukes av private pensjonsselskaper.

– Med dagens ordning melder bedrifter inn den samme økonomiske informasjonen flere ganger. Hundrevis av millioner kroner kan spares ved at denne informasjonen kun sendes inn én gang, forteller Husand.

– Vi har kommet langt i forhold til andre land, konkluderer programlederen før han tilføyer følgende:

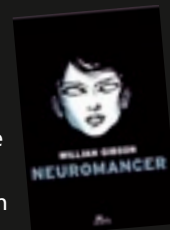
– Men det som er viktig er at næringsliv og private brukere i Norge mener at dette er en god løsning.

SCIENCE FICTION

som ble virkelighet

Internett

1984: Internett-teknologien var allerede gammel før folk flest ante mulighetene i teknologien. Men William Gibson beskrev i sin bok «Neuromancer» mulighetene på en veldig presis måte. I romanen hadde nesten alle i verden tilgang til et globalt datanettverk, og alle brukerne kunne utveksle informasjon med noen tastetrykk.

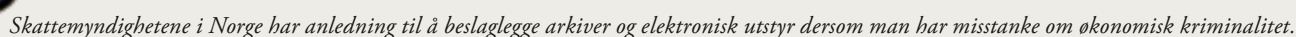
Elektronisk overføring av årsoppgjørdata

1994: I rapporten «Elektronisk overføring av årsoppgjørdata» redegjorde Soft-Trade AS (Finale Systemer AS), SSB, Statskonsult og Norut IT for mulighetene for å rapportere informasjon elektronisk til til myndighetene. Dette har blitt virkelighet gjennom portaler som Altinn. Teknologien sparer samfunnet for milliardbeløp og unødvendig arbeid hvert år.

Logg inn Altinn

– Regnskapsførere og revisorer har veldig god kompetanse i å avdekke økonomisk kriminalitet. Vi har allerede godt samarbeid med dem, men samarbeidet kan styrkes og forbedres, noe som vil være til gagn for samfunnet.

ssel mot samfunnet

Avdekking av økonomisk kriminalitet kan komme fra mange kilder og med mange metoder. Men det er enkelte ting regnskapsførere og revisorer bør passe spesielt på, i følge skattedirektøren.

Fakturaer

– Store kontantoppgjør bør man sjekke spesielt grundig. Diffuse og manglende fakturatekster burde også få alarmklokkene til å ringe.

Ringseth eksemplifiserer:

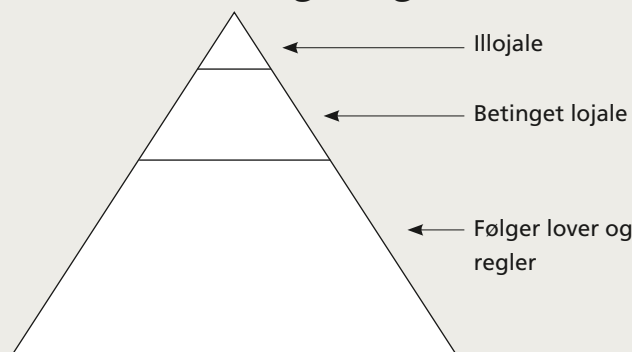
– Dersom det for eksempel står «arbeid i henhold til avtale» eller «service» som fakturatekst, bør det undersøkes. Hvorfor har ikke avsender sikret seg bedre? Muligens er det en falsk faktura for tjenester som ikke er levert. At bedriften krever moms-refusjon for beløpet. Selvfølgelig kan det dreie seg om slurv, men kriminelle bruker slike tekster til å dekke over svindel. Bokføringsloven stiller strenge krav til hvordan en faktura skal settes opp. Blant annet skal organisasjonsnummer være ført opp.

NUF

Ringseth har erfart at det er spesielle

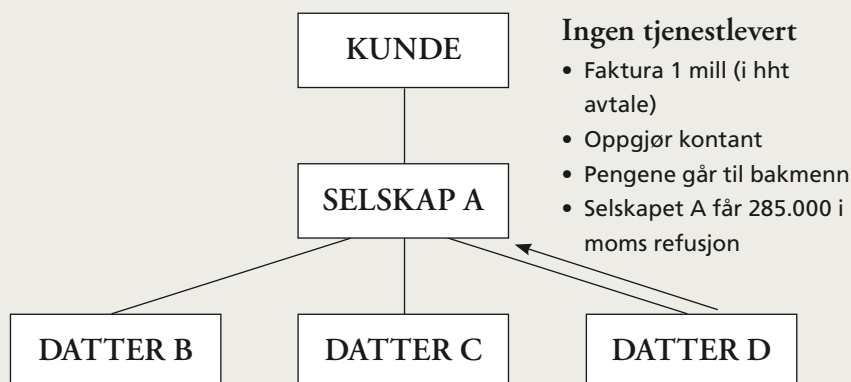

Skattebetalere og ærlighet

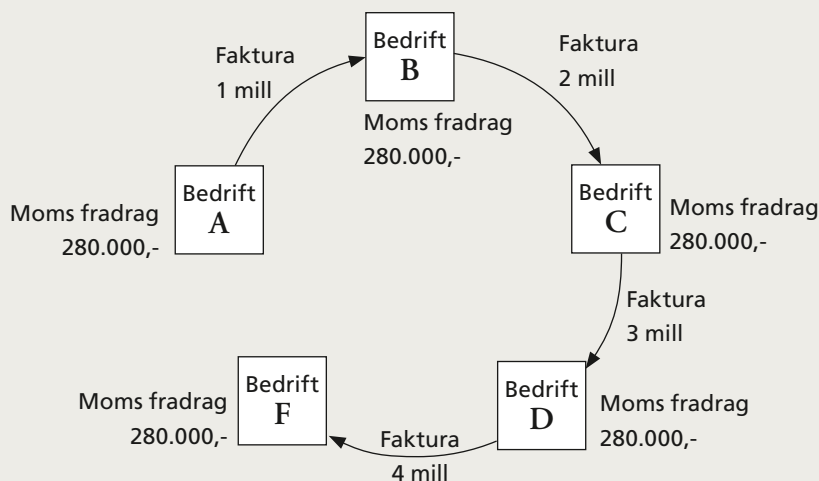

Betinget lojale skattebetalere, avskrekkes fra øko-krim gjennom rutiner, kontroll og straff.

Svindel av moms og arbeidsgiveravgift

Momskarusell

regnskapsformer som er overrepresenterte i økonomisk kriminalitet. Selskaper man bør sjekke med ekstra kritiske øyne.

disse selskapsformene har en tendens til å tiltrekke seg kriminelle elementer i næringslivet.

Morselskapet i England sender en faktura for en tjeneste som aldri har vært levert til datterselskapet i Norge,

Trussel mot samfunnet

– Et mønster er at disse nettverkene oppretter selskaper med ulike datterselskaper. Ressurssvake mennesker blir gjerne gitt lederroller i datterselskapene, som har kort levetid. Men før de går konkurs, har de rukket å fakturere ut for store beløp for tjenester som ikke er levert, som gjerne blir gjort opp kontant og levert til bakmennene. Morselskapet får momsfradrag, mens datterselskapet som er konkurs selvfølgelig ikke betaler moms.

Denne svindelen er et internasjonalt

Juridisk område	Poengsum for åpenhet	Vekting etter global størrelse	Verdier av åpenhetskomponenter	Finansiell hemmelighets-hold Indeks	Finansiell hemmelighets-Rangering
USA (Delaware)	92	0,17767	84,6	1503,80	1
Luxemburg	87	0,14890	75,7	1127,02	2
Sveits	100	0,05134	100,0	513,40	3
Cayman Islands	92	0,04767	84,6	403,48	4
Storbritannia (London City)	42	0,19716	17,6	347,79	5
Irland	62	0,03739	38,4	143,73	6
Bermuda	92	0,01445	84,6	122,30	7
Singapor	79	0,01752	62,4	109,34	8
Belgia	73	0,01475	53,3	78,60	9
Hong Kong	62	0,01986	38,4	76,34	10
Jersey	87	0,01007	75,7	76,22	11
Østerike	91	0,00511	82,8	42,32	12
Guernsey	79	0,00580	62,4	36,20	13
Bahrain	92	0,00278	84,6	23,53	14
Nederland	58	0,00689	33,6	23,18	15
De Britiske Jomfruøyene	92	0,00177	84,6	14,98	16
Portugal (Madeira)	92	0,00146	84,6	12,36	17
Kypros	75	0,00206	56,3	11,59	18
Panama	92	0,00128	84,6	10,83	19
Israel	90	0,00128	81,0	10,37	20

Avdelingsdirektør for skattekriminalitet i Skatt Nord, Stein Birger Ringseth, tegner et bilde av godt organiserte økonomisk kriminelle.

problem og beløpene blir høye. Europeiske myndigheter mener svindelformen er en trussel mot velferdsstatene i Europa.

– Såkalte momskaruseller, der fakturaer sendes fra land til land med stadig høyere beløp mellom bedrifter i kriminelle nettverk, er en stor trussel. Vi har opparbeidet oss kompetanse og ressurser til å avdekke slike forhold, men setter pris på hjelp fra aktører som regnskapsførere og revisorer, kommenterer avdelingsdirektøren.

Internasjonalt

Nå som den økonomiske kriminaliteten er internasjonal, er myndighetene

avhengig av å samarbeide internasjonalt. Dette har blitt spesielt aktuelt etter 11. september, da man ble oppmerksom på at terroren ble finansiert gjennom transaksjoner og metoder som de kriminelle bruker. Det er større aksept enn før for at myndigheter kan kreve innsyn i egne borgeres beholdninger i utlandet, i følge underdirektøren.

– Sammenliknet med for eksempel Sverige, har vi i Norge gode kontrollmidler for å avsløre økonomisk kriminalitet. Til forskjell fra mange land, kan vi møte opp hos mistenkte uanmeldt, og beslaglegge datautstyr, mobiltelefoner og arkiv. Men i utlandet er det mer begrenset. Vi må varsle gjeldene

myndighet i de landene det gjelder, som gjør jobben for oss. Men det internasjonale samarbeidet har blitt veldig mye bedre, presiserer Ringseth.

Når det gjelder økonomisk kriminalitet, er det enkelte land som stikker seg ut i negativ retning. Transaksjoner med disse landene bør regnskapsførere og revisorer se spesielt nøye på, i følge avdelingsdirektøren. (se oversikt neste side)

– Mye økonomisk kriminalitet er forbundet med skatteparadisene. Men vi har etter hvert fått bedre og bedre avtaler med disse landene, blant annet etter sterkt internasjonalt press. Det er også andre økonomier, som er mindre åpne enn den norske som man bør være obs på (Se liste). Disse økonomiene har også voldsomt volum, og skjuler også økonomisk kriminalitet, påpeker avdelingsdirektør Ringseth.

LTD

Limited liability company (LTD) er organisert som et aksjeselskap. I Storbritannia er det ingen nedre krav for aksjekapital. Selskapets ansvar begrenser seg til aksjekapitalen. I Storbritannia utløses revisjonsplikten for selskaper først når selskapet får flere enn fem ansatte eller årlig omsetning på over fem millioner. For å unngå dette, er det vanlig å opprette nye selskap.

NUF

Norskregistrert Utenlandsk Foretak (NUF) er en norsk filial av et utenlandskregistrert selskap. I denne sammenheng må det skilles mellom «utenlandsk selskap» i selskapsrettslig og skatterettslig forstand. NUF er norske avdelinger av utenlandske selskap i en selskapsrettslig forstand, og kan derfor godt være skattemessig tilhørende til Norge. Ordningen blir også anvendt av flere større seriøse selskaper som driver på tvers av landegrensene.

Skattetatens skattekrimseksjoner har et bredt samarbeide med andre etater og myndigheter i Norge og i Utlandet.

De mest benyttede

e skatteparadisene

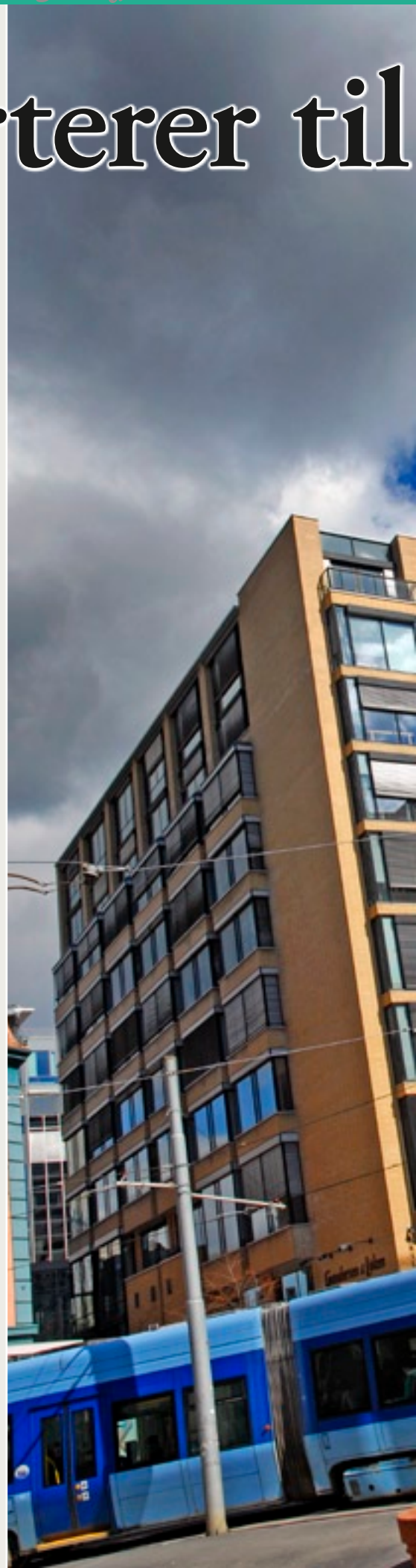
Sveits

I flere av kantonene i Sveits kan myndighetene tilby nullskatt til enkeltpersoner eller selskaper. Men folk flest må betale 20 prosent i skatt. Dette er likevel langt lavere enn snittet i EU.

Hong Kong

Ingen arbeidsgiveravgift, ingen moms, ingen skatt på kapitalgevinst, og masse personlige skattefradrag. Inntekstskatt på 16 prosent og selskapsskatt på 17,5 prosent.

Non-profit organisasjonen Tax Justice Network jobber for åpnere innsyn i skatteregimer og finansinstitusjoner. Organisasjonen estimerte konservativt i 2006 at skatteparadisene på denne listen skjulte skatteinntekter for 255 milliarder dollar. Dette er opprinnelige lovlige midler som skulle ha vært innbetalt til myndighetene der pengene ble tjent. Beløpet var for eksempel en tredjedel av Indias bruttonasjonalprodukt.

Økokrim

■ ■ ■ ■ ■ ■ fakta

Hvitvasking

For å skjule opprinnelsen til utbytte fra straffbar handling og integrere midlene i den legale økonomien benyttes mange ulike hvitvaskingsmetoder. Men i utgangspunktet er det den samme prosessen som ligger til grunn.

Opprinnelsen til begrepet «Hvitvasking» stammer fra organiserte kriminelle i USA, som investerte i myntvaskerier. De rapporterte falske store overskudd fra driften av myntvaskeriene til myndighetene, og disse pengene fremstod dermed som lovlig tjent eller «hvitvasket». Affæren ble imidlertid avslørt etter at myndighetene etterforsket dette. Det viste seg at inntektene fra myntvaskeriene ikke kunne blitt så høye, selv om alle maskinene i alle myntvaskeriene hadde vært i bruk 24 timer i døgnet, syv dager i uken.

Hvitvasking kan forklares som en prosess på tre trinn:

Trinn en kalles plasseringsfasen. Pengene introduseres i finanssystemet. På dette stadiet er sårbarheten størst i forhold til å vekke mistanke. Når pengene først er satt inn på en bankkonto er de lettere å overføre og manipulere. Plasseringsfasen foregår ved bruk av forskjellige teknikker, blant annet ved kontantkjøp av verdifulle gjenstander som kjøretøy, brune- og hvitevarer, kunst, antikviteter og edelmetall. Store pengesummer kan splittes opp i mindre beløp for så å settes inn på konto, eller ved å kjøpe diverse pengeinstrumenter (sjekk, bankremitter) som så heves og settes inn på andre konti i andre filialer.

Trinn to kalles tilsløringsfasen. Her flyttes pengene, tilsløres og fjernes fra direkte assosiasjon med det straffbare forholdet som ligger til grunn. Pengene kanaliseres gjennom en rekke transaksjoner verden over og kan involvere mange konti, finansinstitusjoner, selskaper og fond, samt bruk av profesjonelle som fungerer som mellommenn. Midlene kan også kanaliseres via kjøp og salg av ulike finansielle investeringer. I noen tilfeller kan transaksjonene tilsløres i form av å oppgis som betaling for varer og tjenester. Jo dypere pengene vikles inn i finanssystemet, desto vanskeligere er det å spore dem.

Trinn tre er integreringsfasen. På dette stadiet er det skapt et legitimt grunnlag for midlenes opprinnelse. Pengene gjøres tilgjengelig for den kriminelle og kan disponeres fritt, til privat forbruk, luksusvarer, eienomsinvestering eller investering i lovlig virksomhet.

Finneide påpeker at dette er en farlig holdning å ha.

Finneide påpeker at dette er en farlig holdning å ha.

– Man må ikke tenke at man er klientens mann eller kvinne, men samfunnets. Regnskapsførere og revisorer har et samfunnsansvar og et ansvar for egen virksomhet. Man må for all del ikke veie dette ansvaret opp mot omsorg for klientene. Manglende rapportering kan føre til straffeanvar, uttaler fagdirektøren.

Fokus

Finneide har likevel sett en positiv utvikling blant revisorer og regnskapsførere.

– Både revisorforeningen og Narf har tatt dette samfunnsansvaret, noe som gjenspeiles hos revisorer og regnskapsførere over hele landet.

Selv om Finneide ser en kunnskaps-
økning blant regnskapsfører og
revisorer, ser han også potensial for
forbedring her.

– Det virker som om det har hersket en del usikkerhet rundt regelverket. For å få bukt med økonomisk kriminalitet må vi få økt fokus på kunnskap og regelverk i alle ledd. Det kan for eksempel virke som at enkelte kvier seg for rapportere saker der beløpene er forholdsvis beskjedne. Jeg vil slå fast at beløpets størrelse ikke er noe

regnskapsførere eller revisorer trenger å vurdere. Det er opp til oss, slår fagdirektøren fast.

Forbyggende

I Økokrim ser man på regnskabsførere og revisorers rapporteringsplikt som

deres viktigste bidrag i kampen mot økonomisk kriminalitet. Men for at det skal være tilfelle, må rapporteringsplikten være reell. De kriminelle skal vite at de vil bli rapportert til myndigheten dersom de fortar seg noe ulovlig, i følge Faaddirektøren.

Mottatte MT-rapporter fra ulike virksomhetsområder

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Banker	867	1080	1481	2556	2073	2176
Virksomheter for betalingsformidling	5113	3675	5380	4656	6680	3681*
Forsikringsselskaper	21	12	311	34	15	31
Verdipapirforetak	2	2	10	4	1	1
E-pengeforetak	0	0	0	2	1	0
Meglere	4	2	5	19	11	21
Revisorer	25	53	46	75	78	97
Regnskapsførere	8	6	12	15	44	58
Advokater	17	7	10	13	7	12
Forhandlere av gjenstander	0	18	27	119	109	82
Andre	25	2	7	16	7	2
Antall rapporter per år	6082	4893	7042	7543	9026	6161

* Endring i statistikkgrunnlaget.

KILDE: ØKOKRIM

Grundige og treffsikre MT-rapporter fra revisorer er til stor nytte i Økokrims arbeid mot økonomisk kriminalitet.

– Revisorene blir i stadig økende grad, også blant klientene, oppfattet som uavhengige aktører. Vissheten om at regnskapene blir revidert av en uavhengig aktør som vil rapportere alt som virker mistenkelig, er i seg selv forebyggende, kommenterer fagdirektør i Økokrim, Geir Kjetil Finneide.

Regnskapsførernes spesielle innsikt og kompetanse kan være med på å stoppe økonomisk kriminalitet.

Når skal det rapporteres?

Dersom det oppstår mistanke om at en transaksjon har tilknytning til utbytte av en straffbar handling eller til forhold som rammes av straffeloven § 147 a eller § 147 b, skal det foretas undersøkelser for å få bekreftet eller avkreftet mistanken. I fall undersøkelsene ikke kan avkrefte mistanken skal opplysninger om den aktuelle transaksjonen og de forhold som har medført mistanke oversendes til Økokrim i form av en MT-rapport så snart som mulig.

Oversendelse av en MT-rapport er ikke en politianmeldelse

Formålet med rapporteringsplikten er å gjøre det enklere å avdekke profittmotivert kriminalitet og å hindre at finansinstitusjoner og andre rapporteringspliktige misbrukes i hvitvaskingssammenheng. De rapportene Økokrim mottar, blir analysert ved Enheten for finansiell etterretning. Opplysningene i rapportene bearbeides for å gjøre dem tilgjengelig for sentrale og lokale politiorganer, andre kontrollmyndigheter, eller andre lands hvitvaskingsenheter. De bearbeidede opplysningene videreformidles så i form av etterretningsrapporter, analyser eller anmeldelser. Rapportene Økokrim mottar fra rapporteringspliktige danner derfor et grunnlag for mulighetene til å kunne avdekke denne type kriminalitet. De impliserte i rapporten får ikke, og skal ikke ha, informasjon om at vedkommende er rapportert til EFE/Økokrim. Det er først når det er åpnet straffesak og personen får status som mistenkt, at vedkommende får vite om at det foretas undersøkelser.

Hva skal rapporteres?

MT-rapporter skal inneholde utfyllende opplysninger om grunnlaget for mistanken, om undersøkelsene og transaksjonene i tillegg til personalia og kundeforhold for den eller de som det rapporteres på. Kopi av dokumentasjon for den mistenkelige transaksjon vedlegges.

MT-rapporten skal inneholde følgende opplysninger:

- Transaksjonens referansenummer - melderens egen referanse
- Dato for transaksjon
- Transaksjonens retning – sendt eller mottatt
- Transaksjonens destinasjon (land)
- Type transaksjon, formål og beskrivelse
- Beløp (NOK)
- Beløp (annen valuta)
- Impliserte personers (objekt det rapporteres på) fornavn og etternavn
- Impliserte personers fødsels- og personnummer
- Impliserte personers adresse, telefon, arbeid og nasjonalitet dersom dette er kjent
- Impliserte personers identifikasjonsdokument
- Impliserte firma (navn, organisasjonsnummer, adresse)
- Andre tilknyttede personers fornavn, etternavn og adresse, fødsels- og personnummer dersom dette er kjent
- Grunnlag for MT-rapporten

KILDE: ØKOKRIM

Løvetemmel

Han hater e-post, trives best i god avstand fra datamaskin og er livredd for å bli forsker. Per Morten Hoff er mannen som har sett IKT-Norge vokse til å bli en av landets viktigste interesseorganisasjoner.

ren

Per Morten Hoff, slik han ser ut når han er på jobb. En stor del av tiden hans går med til møter med innflytelsespersoner.

TEKST: ESPEN ANDREASSEN

FOTO: RUNE STOLTZ BERTINUSSEN

– Det er vel kanskje farlig å si, men er det noe jeg ikke liker så er det e-post. Jeg tror vi trenger noe annet og jeg husker med glede den tiden vi bare fikk brev, sier generalsekretær i IKT-Norge Per Morten Hoff.

Han får daglig mellom 200 og 250 e-poster. Alle skal leses eller svares på.

– Det er noen få dager i året jeg ikke greier å komme gjennom hele lista. Da skjærer det seg, og det hender at møter blir glemt.

Hoff begynte i 1990 som generalsekretær i det som da het Kontor og Datateknisk Landsforening (KDL). De siste 20 årene har han sett foreningen skifte navn til IKT-Norge, øke dramatisk i omfang og fått innflytelse langt inn i stortings- og regjeringsskoridorene. I tillegg har altså de plagsomme e-postene gjort sitt inntog. IT-bransjen har under Hoff blitt en av bærebjelkene i norsk næringsliv.

Jeg tror nok de (kollegaene) mine synes jeg er litt gal

Redd for å bli forsker

Det var ikke egentlig slik Hoff, som har cand. mag og hovedfag i statsvitenskap, så fremtiden foran seg.

– Etter at jeg hadde blitt uteksaminert fra Blindern tidlig på 80-tallet, hadde jeg et stående tilbud fra Arne

Olav Brundtland om å bli vitenskapsassistent ved NUPI (Norsk Utenrikspolitisk Institutt). Jeg takket nei og lurte fremdeles på om det var det rette å gjøre, forteller han.

– Hva fikk deg til å si nei til et slikt tilbud?

– Jeg tror jeg rett og slett var redd for å bli forsker. Jeg er en svært utålmodig person og har alltid lyst å få resultatene fort. Å bruke flere år på ett forskningsprosjekt er ikke helt min stil, men jeg var fryktelig i tvil.

Smågal morgenfugl

Det er denne rastløsheten som etter hvert fikk han dit han er i dag. Utålmodigheten preger hver eneste arbeidsdag. Noen ganger lurte kollegene på om alt står bra til med generalsekretæren.

– Jeg tror nok de synes jeg er litt gal, forteller han.

– Jeg er veldig glad i å trene. Jeg står gjerne opp tidlig. Da IKT-Norge hadde en miljøtur til Italia, var det gjerne slik at jeg stod opp halv syv hver morgen. Deretter bar det på sykkel rundt Como-sjøen, kanskje hadde jeg en stopp underveis hvor jeg tok et morgenbad,

– Dette bildet er fra årets Marcialonga i Italia. I det 70 kilometer lange rennet ble Per Morten Hoff (53) nummer 1112 av 10.000 startende. Han gikk også Vasaloppet på 90 km i vinter.

(FOTO: PRIVAT)

I det daglige er det jeg som er sjef, men på jakt er det bikkja som styrer meg

før jeg endte opp i landsbyen hvor alle hadde avtalt å møtes.

I den lille italienske landsbyen Como står nyoppstående kollegaer og rister på hodet.

Styrt av bikkja

Hoff jobber ifølge han selv svært, svært mye. Heldigvis får han forståelse fra familien. Fritiden bruker Hoff på samboeren Kjersti, sønnen Christopher på 20 år og hunden Attila. Sistnevnte spiller også en stor rolle i hans store lidenskap.

– Jaktseasonen er svært viktig for meg. Jeg kjenner at jeg begynner å bli nervøs siden det allerede drar seg til med mye møter i høst. En uke i seasonen drar jeg nemlig til et jaktfelt i Sverige eller til Nordmarka. Den uka er bare helt og holdent hellig for meg, forteller han.

Tiur, orrfugl og røy gjør lurt i å gi seg selv et selvpålagt flyforbud den uken.

– Jeg sulter jo ikke i hjel om jeg ikke får has på de rypene, men det

handler mer om fokuset jeg får. Jeg er veldig glad i å være utendørs og samspillet med bikkja er helt fantastisk. I det daglige er det jeg som er sjef, men på jakt er det bikkja som styrer meg. Man må bare følge nesen dens.

Hoff mener hundehold kan ha klare paralleller til lederrollen.

– Det handler om å være konsekvent i oppdragelsen. Er man det, får man en bra hund. Det samme gjelder ved å være leder. Man må være tydelig. Derfor er jeg en type som går rett inn i problemstillingen og rett på målet.

– Vi er Norges fremtid

Det er det som har holdt han gående i jobben siden 1990. På et felt der de yngre kreftene har de spisseste albuene og ofte den mest oppdaterte kunnskapen, har Hoff holdt stand.

– Jobben er mangfoldig og spennende. Det skjer ting hele tiden, og vi er stadig i prosesser med statsråder og storting. Det gjør at jobben er veldig lite statisk, sier han.

– Man blir jo målt hele tiden. Det liker jeg siden jeg er resultatorientert. Men det blir jo stress, og det er mange

som drar i deg. Man må være litt sirkusdirektør, linedanser og løvetemmer på en og samme dag. Men jeg gleder meg til å gå på jobb hver dag og ta fatt på utfordringene.

Generalsekretæren har blitt kjent for å gå rett på sak. Han er ikke sjenert, og har markert seg som en sterk motstander mot blant annet datalagringsdirektivet, DAB-radioen og det digitale bakkenettet. Han tar utfordringene som de kommer, gjerne høyløst.

– IT-næringen har mange utfordringer. Den største er at vi ikke tas nok på alvor. Jeg mener bestemt vi er den viktigste næringen i Norge. Vi er bare den tredje største, men vi skiller oss ut siden vår oppgave er å gjøre andre næringer og det offentlige sterke. Myndighetene bør kanskje vie oss mer oppmerksomhet. Vi er faktisk Norges fremtid, sier han.

Man må være sirkusdirektør, linedanser og løvetemmer på en og samme dag

Per Morten Hoff (53)

- Stilling: Generalsekretær i interesseorganisasjonen IKT-Norge, en jobb han har vært i siden 1990.
- Utdannelse: Cand. mag. og hovedfag fra 1982 i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo.
- Etter å ha takket nei til en stilling som forskningsassistent ved NUPI, beveget han seg inn i journalistikken for forretningsmagasinet Farmand.
- Var deretter en av gründerne bak firmaet Samfunnskontakt AS, som var en av landets første informasjonsbyråer.
- Startet i 1988 som informasjonssjef for KDL (som senere ble IKT-Norge). To år senere ble han generalsekretær.

Generalsekretæren og hans trofaste følgesvenn Attila. – Den uka jakta pågår er helt og holdent hellig for meg, sier han.
(FOTO: PRIVAT)

Løsningene er i tillegg sikre. Dersom bygningen, med maskinpark og det hele skulle brenne ned i morgen, vil de kunne være tilbake i drift på timen. Såfremt Elkjøp eller andre leveran-

AOI er opptatt av å strømlinjeforme metodikken, slik at flest mulig kunder kan behandles på lik måte.

dører er i stand til å levere så mange PC-er på timen, vel å merke.

Metodikk

Ifølge daglig leder i AOI, Didrik Bech, stiller nye formkrav til bransjen enda større krav til regnskapsførere. Spesielt dersom revisorplikten skulle forsvinne.

– En av utfordringene for regnskapsbransjen, er at mange aktører har blitt sittende hver for seg og løst samme utfordringer på ulike måter. Med de utfordringene myndighetspålagte krav stiller, blir dette stadig mer komplisert. Derfor fokuserer vi på metodikk for å gjøre hverdagen enklere.

Bedriften har en egen faggruppe i Kristiansand som bare jobber for å gjøre hverdagen enklere for kundene. Bech svarer enkelt på hvorfor dette er lønnsomt.

– Kundene blir fornøyde, de gir oss flere oppgaver og refererer flere kunder til oss. En stor andel av kundene våre får vi faktisk gjennom referanser, smiler han.

Bransjer

Blant løsningene som faggruppen i Kristiansand har utarbeidet er stan-

dardisering av filområder for flest mulig kunder. Dermed kan en enkelt person følge opp over 600 kunder i uka, ifølge Bech.

I CRM-systemet kan man linke opp kunder og bedrifter. Man kan for eksempel få opp «mailstringer» til den enkelte, og eventuelt dele dette med kolleger. Når en kunde ringer er det mulig å se hvordan vedkommende «rater» AOI og vice versa, eksemplifiserer Bech. Løsninger som tilgjengelige reskontroer i realtime og søkbar informasjon fra resultatrapporter, gjør at man frigjør tid til andre oppgaver, fortsetter han.

Selv om AOI fokuserer på å strømlinjeforme prosesser, ser de også fordeler ved å lage spesielle løsninger for kunder med spesielle behov.

– Vi lager egne modeller på bransjenivå. På bakgrunn av erfaringer vi har gjort med kunder i for eksempel PR-bransjen og hotell- og eiendomsbransjen, har vi skreddersydd egne modeller og løsninger.

AOI ser spesielle utfordringer og muligheter innen organisasjoner, spesielt de frivillige.

I slike organisasjoner er det ofte stort gjennomtrekk av folk. Med våre løsninger er man ikke avhengig av

at folk som slutter, deler all informasjon med de som kommer til. CRM-en aggregere informasjonen, og alt er tilgjengelig for nykommerne.

Deler informasjon

I tillegg til å jobbe papirløst, er en av grunnideene i selskapet å unngå dobbeltarbeid, samt at arbeidet kan utføres uavhengig av person og sted, ifølge Bech.

– Grunnlaget for metodikken er utviklet i nært samarbeid med 24SevenOffice. Vi har også utviklet en interaktiv spørsmål- og svartjeneste, AOI-Wiki, som samler mye kompetanse og informasjon på en plass. Tjenesten er under stadig utvikling, og svarer for eksempel på spørsmål hvordan man løser regnskapsutfordringer i Hult & Lillevik eller Finale Årsoppgjør.

Disse «Wikipedia-funksjonene» ønsker selskapet å dele med sine samarbeidspartnere, som svar på utfordringen om at hver og en aktør løser utfordringene på sin måte.

– Det er unødvendig å finne opp kruttet når andre har gjort det før deg. På AOI-Wiki kan regnskapskontorer som er kunder av oss legge inn spørsmål og få svar på det meste. Det er også lagt inn videofilmer som tar for seg løsningene steg for steg i et skjermbilde, legger daglig leder til.

Fleksibelt

AOI har fått gode tilbakemeldinger fra revisorer som kan gå rett inn i regnskaper med egen innlogging uten å forlate kontoret på Hovden eller i Førde. Ifølge Bech, er metodikken også populær blant de ansatte i bedriften. AOI bruker naturligvis egne CRM-systemer i egen bedrift.

– Fordi ingen informasjon ligger lokalt på maskinene, kan man i prinsippet jobbe hjemmefra. Siden våre CRM-systemer så presist estimer tidsbruk, hva som trengs av arbeidskraft og hvem som gjør hva i organisasjonen, kan vi lettere planlegge for fremtiden. >>

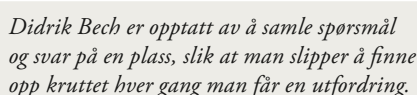
Bech bruker seg selv som eksempel.

– Jeg har tre barn under tre år.

Den daglige leder merker tydelige effekter av denne måten å organisere på.

Oppstart

– Noen kunder kommer til oss på bakgrunn av rot og uorden hos tidligere samarbeidspartnere. Vi har egne grupper som kun jobber for å løse slike saker. Ellers er det viktig å avdekke kundens behov. Noen ønsker å prøve en liten CRM med betaling, reskontroer og balanse, før de eventu-

AOI er nøye med hvilke samarbeidspartnere de velger på vegne av sine kunder.

– Vi tester alle mulige aktører før vi eventuelt inngår noe samarbeid. Innenfor årsoppgjør, fant vi at Finale Systemer hadde de beste løsningene med de beste notene. Systemet er pedagogisk og enkelt å lære bort. Slik ønsker vi i AOI også å fremstå, erklærer bedriftens daglig leder Didrik Bech.

- AOI er et autorisert regnskapsbyrå som tilbyr tjenester basert på forretningsystemet og internett-plattformen 24SevenOffice. Selskapet har konsesjon fra Kredittilsynet, og er medlem av bransjeorganisasjonen NARF.

- AOI har kontorer i Oslo, Kristiansand og Stockholm med til sammen cirka 45 fast ansatte regnskaps- og lønnskonsulenter, samt 10 tilknyttede eksterne konsulenter. 30 prosent av selskapets ansatte er autoriserte regnskapsførere, og 70 prosent av de ansatte er siviløkonomer, registrerte revisorer eller bedriftsøkonomer. De yngste medarbeiderne er i 20-årene og de eldste er over 60 år. Selskapet er stolt over dette alderspennet som muliggjør utnytting av både lang faglig erfaring og ny teoretisk kompetanse.

- AOIs kundeportefølje består av over 600 norske og internasjonale selskaper innenfor de fleste bransjer. Oppdragene spenner seg fra rene lønnsoppdrag for utenlandske selskaper med én norsk representant, til ansvaret for hele økonomifunksjonen til selskaper over 100 ansatte.

- Selskapet eies av det børsnoterte 24SevenOffice ASA sammen med bedriftens nøkkelansatte.

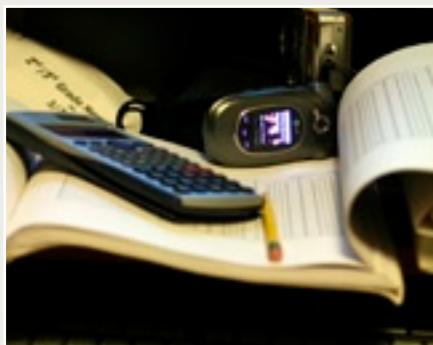

Tilleggspostering på standardkonto

Vi har i 2009-versjonen gjort det enda enklere ved at du kan postere direkte mot standardkontokoder. Visste du at du kan skrive STD1561 for å postere på en konto som har standardkonto 1561?

Koder i tekst med betingelser

Visste du at du kan skrive tekstkoder som inneholder betingelser? Formelen `@@IF(@_RES > 0; «Overskudd»; «Underskudd»)` forteller at teksten «Overskudd» kommer hvis resultatet er større enn null. Lær mer på finale.no/4748249#p2

Kontantstrømoppstilling

FINALE Årsoppgjør kan enkelt generere kontantstrømoppstillingen. Det kan av og til være nødvendig med noen få tilleggsopplysninger. Kontantstrømoppstillingen kan programmet enkelt generere på grunn av at standardkonto forteller programmet hvordan kontiene skal behandles også i kontantstrømoppstillingen.

Automatiske valideringer

FINALE Årsoppgjør, Rapportering og Konsolidering inneholder funksjon for automatisk validering av regnskapsopplysninger, ligningsoppgaver osv.

Programmet sier fra dersom det finner forhold som er feil i de registrerte opplysningene eller at noen opplysninger ikke henger sammen med andre opplysninger.

Interessant informasjon på vår Brukernytt-side

Vi oppdaterer våre nettsider kontinuerlig med informasjon om forhold av interesse for våre brukere. Vår blogg finner du under Brukernytt på våre nettsider. Denne kan du også legge inn som RSS-feed dersom du bruker nyhetsoppdateringer med RSS.

Online Info i programmet

Programmene våre har en online info-side som du kan velge å vise ved oppstart. Online info blir oppdatert med ulike driftsmeldinger eller artikler av interesse for akkurat dette programmet på våre nettsider.

FINALE BrukerForum 2010 28. - 30. oktober på Color Fantasy, Oslo - Kiel t/r

Gå ikke glipp av vårt årlige kundearrangement FINALE BrukerForum, denne gangen på Color Fantasy fra Oslo til Kiel.

På FINALE BrukerForum kan du oppdatere deg på nyheter og endringer i lovgivning og i FINALE-programmene, samtidig som du kan utveksle erfaringer med kollegaer fra hele landet.

Det blir også tid til å nyte Color Fantasy's fasiliteter og noen timer til å gjøre seg kjent med Kiel.

Egen invitasjon med priser og mere utfyllende program blir sendt ut senere, men noter deg datoene allerede nå:

28. - 30. oktober 2010.

B

Returadresse:
Finale Systemer as
Postboks 2207, 9268 Tromsø

Økonomisk styring og kontroll. Punktum.

©2011 finale From Working Business

Finales programmer tar over der økonomisystemene stopper, og hjelper deg videre med årsregnskap, noteopplysninger, ligningsoppgaver, skatteberegning, avstemming, dokumentasjon, analyse- og nøkkeltallrapporter, grafer, perioderapporter, konsernregnskap, avskrivninger, driftsmiddeloversikt, aksjeoversikt, kontantstrømoppstilling m.m. I tillegg valideres dataene automatisk mens du arbeider, slik at feilføringer avsløres umiddelbart. Gratis demoversjoner finner du hos www.finale.no.

For mer informasjon om
Finales programmer send
kodeord **Finale** til

26112

eller send e-post til
firmapost@finale.no